

BAJA ÉS VIDÉKE

Előfizetési ár egész évre 6 K félévre 3 K

Nyilttér sora 30 fillér.

Társadalmi hetilap.

Szerkesztő: ROTHSCCHILD ZSIGMOND

Egyes szám ára 4 fillér. (2 krajcár.)

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Csernicsek Imre, Palánka.

Építsünk a romokon.

A* kivándorlás orvosszereiből egész patikára valót kotyvasztottak már össze szociológusaink és nemzetgazdászaink. Hangoztatták adórendszerünk reformját, az utlevél-törvény szigorítását, a kivándorlás megszorítását a Cunardszerződés revízióját, munkásjóléti intézmények létesítését és több efféléit.

Mi különbséget kívánunk tenni a tekintetben, hogy a javasolt intézkedések a kivándorlásra teljezen kész, preparált emberanyagra vonatkoznak-e vagy sér.

Olyan törvényes intézkedéstől, melyek a már kivándorlót kívánják rendszabályozni, mint: hajószerződés megváltoztatása utlevél-törvény visszavándorlás elősegítése, nem sok eredményt remélünk, azonban egyenesen veszélyesnek kellene tartanunk az oly törvényes intézkedést, mely a kivándorlást lehetetlenné akarná tenni. Jelen viszonyaink között mégis csak biztonsági szelepül szolgál a kivándorlás, melyen át a népelégedettség robbanó fészereje is eltávozik. Minthogy azonban tény, hogy csáb és ügynöki rábeszélés is kivándorlásra bír némelyeket, az ügynökök csábítását és garázdálkodását meg kell szüntetni.

Az utlevél-törvény szigorításától semmit sem várunk, mert utlevél nélkül is elegendő távoznak, s ha nehezen fognak utlevélhez jutni, a nélkül fognak menni.

A titkos kivándorlási ügynökök irtása azonban több, mind kívánatos. Az egymás között éles versenyt folytató hajóvállalatok titkoszatosai és ell. nőrizetlenül működő ügynökeinek kezei messzire érnek és a helyi közgazdagságban is nyomukra bukkanunk.

Ludomásunk van róla, hogy egyes hajóstársaságok a nagy kikötőkben a visszatérő magyarok közül toborozzák legértékesebb ügynökeiket, kiket jól megfizetnek s Amerikába való esetleges visszatérésük esetén ingyen szállítanak. Ezekről a nép véréből való ügynökökről tehető fel leginkább az hogy olyanokat is kivándorlásra bírhatnak, kik nélkülük nem gondoltak volna rá.

Egyáltalán a titkos kivándorlási ügynökösködés az egyetlen pont a kivándorlás ügyében, melynek irtására drákói rendszabályokat sem tartanánk szigorúknak.

A visszavándorlást elősegíteni okvetlen kell. Csak hogy félt, hogy a magyar nemzetgazdaság nem sokat fog nyerni azokkal a kivándorlottakkal, akiket visszacsalogatni lehet.

Az adótörvény revíziója, a progressív adózás, a legsúlyosabb fogyasztási adók

lényeges csökkentése, esetleg elejtése, továbbá a munkás — és népjóléti intézményei létesítése, a létminimum adómentosítése, jó uzsoratórvény

Törekvő emberek figyelmébe!

T. Szücs Mihály és Társasága Nagyváradon Fűzesfa t. e. l. p. 3 sz. alatt ajánlja új alakú és igen célszerű törvényesen védett saját rendszerű hornyolf cement tetőcserépkézigepeit, cement és homok keverékből előállítandó igen szilárd tetőcserépgyártására, mely által nomokos vidéken, vagy homokos folyó közelében kevés befektetéssel nagy jövedelmet biztosító üzlet létesíthető.

Nagyobb mennyiségű üzleti gyártáshoz gépeinkkel társul is elmegyünk. Építések és uradalmak saját használatra is gazdaságosan gyártathatják, mivel a gépek hordozhatók és bárhol felláthatók, az üzlet bekezdésére legalkalmasabb az ősi idő

Kérjük mielőbb érdeklődni, bővebb értesítést személyesen vagy levél útján fenti cégtől beszerezni sziveskedjék hol a gyártás módja, a kész cserépek és az azzal eszközölt tetőfedés is megtekinthető.

↑ Az állandóan melegítő javított ir-rendszerü ↑

Vulkán-kályhák

↑ a legjobbak és legkevesebb tüzelőanyagot emésztik. ↓

Fekete ályozott és zománcozva kaphatók.

AZ EGÉSZ VILAGON ELTERJEDVE

Egyedárusítók Magyarország és társországai, valamint a Kelet részére:

KLEN MARKUS FIAI

gyárosok

SOPRON

Csodálatos az Astrologia!

Hölgyeknek és uraknak felvilágosítást adok az egész életre, múlt, jelen és jövőről. Egyenekről, fiatalságnál, házosságnál, házós életéről, börtények stb. kevés pénzért. Sziveskedjék prospektus kérti ingyen és bérmentve küldök.

Curt M. Kiel

Gyengeséget,

akár szervezeti fejletlenségéből, akár betegségéből származnék, gyorsan gyógyít a SCOTT-féle Emulsió, melyet tökéletes tápanyagoknak lehet nevezni, mert rendkívül hatásos a gyógyvereje, s emellett

izletes és könnyen emészthető.

A legmacakosabb beteg is gyorsan hozzászokik a SCOTT-féle Emulsióhoz, mely a leggyengébb gyomornak sem okoz nehézségeket.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható a gyógytárakban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kerjük figyelembe venni

alktása. — oly, intézkedések, amelyeknek megvalósítása nem lehet immár eléggé gyors.

Egyébiránt a kuruzslás vádjával kellene illetnünk azt a gondolkodó főt, aki a kivándorlási vész gyógyítására kész recepttel állana elő. Évtizedes mulasztások kegyetlen büntetése ez a baj. Népesedési politikánk egész felépítésének elhibázottsága, az alapok rosszul való lerakása, a gerendáknak technikai ismeretek nélkül ferde szögben való felrakása, cifraságaitól aránytalanul súlyos tetőszerkezet fölébe helyezése oka annak, hogy dűledezik az egész ház.

Nézetünk szerint nem is marad itt már egyéb hátra, mint vagy bevárni az összeomlást s aztán serényen újra építeni, vagy pedig óvatosan — de sürgősen — kicserelni ujjakkal az összes alkatrészeket.

Csak így képzelhetjük el a gyökeres segítséget s akár az egyiket, akár a másikat már csak a nagy választói reform keresztülvitele után várhatjuk. Csak ez hozhatja meg azokat az új eszméket, új áramlatokat és új törekvéseket, melyek a nép megélhetése vagy kérdés-komplexumának minden részletét megoldani hivatottak és őszintén akarták is.

Végül még egy szép társadalmi feladatra kell a helyen rámutatnunk, mely egymagában is hánarosan a kivándorlás csökkentését illetően eredmény nélkül alig maradhatna: a háziipar fejlesztés. Olyan háziiparunk, melyből a nagyipar, mint gyökereiből szivhatná éltető nedvét: a szorgos munkában fegyelmezett munkásgenerációt, — nincsen. A mi van, az kísérlet, tiszteltreméltó kezdeményezés és nemi mult-maradvány, mindössze elenyésző csekélység.

Olyannyira fontosnak játszik előttünk a háziipar megteremtése, hogy a birtokrendszer reformja mellett ezt tartjuk elsőrendű feladatnak, mert amint az elsőrendű feladatnak, mert amint az a földszerzés s a földben rejlő érték jobb kihasználásának lehetőségét, úgy ez a munka után való megélhetés s a munkaerő jobb értécsítésének biztosítását célozza. Mindakettő közvetlenül munkásaink megtartását, gyarapodását és családfenntartásuk megkönnyítését szolgálja, ami most ipari állammá alakulásunk hajnalhasadása napjaiban, hazánk gazdaggá és hatalmassá tetelének magasröptű koncepciói közepette a — tulajdonképpeni czél.

Szerencse fel!

10 K helyett csak 3 K 85 fill. kerül egy Gloria-ezüst 30 ó. jár. Anker-Remontoir zsebóra első. mű, grav. cím. másodpercm. szép arany. vagy ezüstözött láncsal és lógóval csak 3 K 85 f.

Ajánlok továbbá egy aranyozott 30 órai járás. sveici rem. óra, arany láncsal 5 K 50 Minden óráért 2 évi írásbeli jótállás. Szétküldés utánvétel KOHAN-féle órasztéküldés KRAKAU 30. Nem megfelelőért pénz vissza. Sok utárendelés napokint.

FIGYELEM!

óra láncsal együtt csak 2.40 Kor.

Mindenki kap egy aranyozott Präzisions Anker-órát láncsal együtt, 36 óráig járó-3 évi jótállás csak 2.40 — 3 darab láncsal, együtt 7.— K. Szétküldés utánvétel a sveici-óra gyári raktárból

S. Urbach, Krakau Nr 525C

Tiszviselői kölcsönt minden összegben kaphatnak állami, városi és egyéb tiszviselői, katonatisztek, korekedők 6—7 százalék mellett egy rövid időre, mint 10, 12, 15 és 20 éves törlesztésre.

Katonatiszti óvadékra szerzek 10 nap alatt kölcsönt, továbbá birtokra s házakra I. és II. betáblázásra 20 nap alatt legolcsóbb napi kamattal mellett!

Bővebb felvilágosítással szolgál:

Kaufmann Kálmán
hat. eng. bankbizományi üzlete
BUDAPEST, VII. IZABELLA-UTCA 35

Védve szerencsétlenség ellen.

Nem szökhetnek meg a lovak az UJ PATENT BIZTOSZABOLA

átal. Ara darabonként 4 koronától 10 K-ig E. PFEIFFER, Wien, III/2 Stammgasse 15

1902, 1903, 1904 évben 16 első díjjal kitüntette

Kállai Lajos motorgyára

BUDAPEST, VI. Gyár-utca 28. Régi házszám 50
Teljes jótállás kitűnő cséplésért.

Kállai Lajos-féle hírneves villamos benzín lokomobil cséplőkészletek, melyek gépész nélkül bárki által könnyen üzemben tarthatók, legjobban ajánlhatók.

Gőzgépek becsereitnek. — Ezen motoroktöbb 100 példányban kitűnően működnek az ország minden részében. Többek között Kozma József Kádarkut, Somogy megye, Tóth Péter bagai főbirtokos, Csantavér, B.B.-m, G. Blró József főbirtokos, Cegléd, Pest megye, Olcsó árak részlete! Árjegyzék ingyen

HIREK.

A boszúálló fecsképar. Ugy látzik a boszú, a megtorlás, nem csak az emberben van meg, hanem az állatban is. Mint a jelen eset mutatja a boszúálló állat nem is valami fenevad, hanem ami füstös házifecséknek. Már több éven át tért vissza tavasszal egy fecsképar az ő építette fészkebe. Mindig rendben találta. De most utoljára legnagyobb megütözéssel látnia kellett, hogy míg ők távol voltak egy házi verebpar foglalta el fészkiüket. Hiába könyörögtek! A verebek hajthatatlanok maradtak. Egyszerre azonban azt tapasztalták a házaiak, hogy eltunt a fecskéfészek nyílása. Kutatták azokat. Felmentek és a fecskéfészket feltörték. A befalazott fészekben kihülve ül a nőstény vereb s tojásokon. — Befalazták a nyílást s befalasztották a nőstény verebet a tojásokkal együtt.

Sok pénzt megtakarít Ön, ha

úri szövet

bevásárlásokat az Első sziléziai Szövetgyári-sztéküldésnél

„Sudetia“ Jägerndorf

eszközi. Minta ingyen. 500. dúsan választható minta.

Olcso eredeti gyári ár !!

Vorhang Kongressstoffe

110 cm breit, glatte u. durchbrochene Muster, von 90 h für 1 m aufwärts. — Fabrikandlerlago Josef Zimmler, Aussig 25 Böhmen Auf Wunsch sende ich Muster kostenfrei gegen ebensolche Rucksendung. Versand gegen Nachnahme.

TÖRLEY

TALISMAN

A bortermelők kívánsága.

A Pécselt most lefolyt IV-ik orsz. szőlészeti és borászati kongresszuson Meskó Pál a »Magyar Gazdaszövet. ség« kiküldönte határozati javaslatot nyújtott be, mely szerint valamennyi fogvasztási szövetkezetnek italmérsi engedély volna adandó. Ennek az elérhetése végett a kongresszus forduljon kérvénnyel a kormányhoz. A kérvény támogatására fel volna kérendő a OMGE. A kongresszus Meskó Pál határozati javaslatát elfogadta. Kíváncsiak vagyunk, hogy illetékes helyen mit szólnak majd ehhez a kívánsághoz.

A munkásbiztosítási törvény.

Az állam munkásbiztosító hivatal közelműltben hozott elvi határozatában kimondotta, hogy valamely munkásbiztosító pénztári tag az 1907. évi XIX. t. c. 50. § 3. pontja értelmében betegség esetén csak akkor igényelhet táppénzt, ha a betegség keresetképtelenséggel jár és 3 napnál tovább tart. Következésképpen — módja a határozat — az a kereskedelmi alkalmazott, aki a törvény szerint rendes fizetését betegség is élvezi, táppénzre igényt nem tarthat.

Véres verekedés. Németh András kossuthfalvai lakos Kossuthfalvára menet, a bajnokpacséri uton Bundszák Mihály kossuthfalvai lakossal összeshallalkozott miközben utóbbi vashóttal úgy fejbe ütötte Németet hogy súlyos sérülést kapott. A vizsgálatot megindították.

A kártyázás vége. Sinkovits József, Tölcsér Antal és Kocsis József csanítavéri legények Altem Herman korcsmájában kártyáztak. Zinkovits Tölcsértől 6 kor. 20 fillért Kocsis Józseftől 5 koronát nyert. — A játék után elváltak a társak egymástól, de Tölcsér és kocsis Sinkovics után szaladtak és főle a pénz visszakövetelt. Sinkovits ezt meglátta Erre a két veszítő fél neki esett Sinkovitsnak, s agyabafőbe verték majd földreperették s főle 16 kor. 5. fillért elvettek. Sinkovitsot vértől borítva szállították haza. A vizsgálatot megindították.

Menedéknáz Sajkászentivanon. Sajkászentiván jegyzője menedékház felállítás iránt előterjesztést a községi képviselőtestületnek, mely azt elvetette. Felebbrés, folyván az ügy a városgyűléshez került. Ez a község határozatát megsemmisítette s a menedékház mebbi fölépítésére utasította. A részletek végrehajtásával a járási főszolgabírárt bízta meg.

Kaplánok áthelyezése. Városgyűlés a következő kaplánokat helyezte

át: Horváth Gyulát Jánoshalmáról Kalocsára, Tóth Istvánt Madarásról Jánoshalmára. Lippay Imrét Miskéről Madarásra, Horváth Janost Fajszról Miskére, Gulyás Károlyt Gombosról Fajszra, Mészáros Pált Temerinből Martonosra, Lenzsér Pétert Bácskertesről Martonosra, Lenzsér Pétert Bácskertesről Temeribe, Heitzmann Ferencet Dunacsébről Veprődre, Werner Mihályt Szépligetből Futakra.

Gyilkosság válás miatt. Kerekes András szabadkai ügynök és felesége, Sáros Ida között válópör volt folyamatban. Kerekes e hó 4-én reggel felkereste lakásán feleségét és felhívta, hogy térjen vissza hozzá, de az asszony nemmel válaszolt. A férj ekkor revolverből felegére lőtt és azután önmaga ellen fordította a fegyvert. Az odahívott mentők mindkettőt a kórházba szállították. A férj még utközben meghalt.

Fizetésektelenség Obecsen.

Wolf Jakab obecssei kézműáru kereskedő 73.000 korona passzívakkal fizetésektelenn lett. Egyezsége törekszik, de oly keveset ajánl hitelezőinek, hogy a csőd elkerülhetetlen lesz.

Baján már megint nyertek. Nem milliónyereményről szól ezúttal a híradásunk; csak szerény 20.000 koronáról, de Baján nyerték s így mindenestre érdekes esemény. Nyolc ember részesül a huszezer koronából; megannyian a nyerő osztály-sorsjegynek 1/8 ad részben tulajdonosai. Szóval: a bajaiaknak szerencsésük van a játéokban. Ezen szerencsés sorsjegyet Rothschild Zsigmondnál vásárolták, ki már a nyereményt a szerencsés vevőknek ki is fizette. Ez már a II ik 20.000 koronás nyeremény, amely Rothschild Zsigmond áruháza esett. Aki tehát nyerni akar az vásárolja új sorsjegyeit melyek már megkaptak, Rothschild Zsigmondnál Baján.

A roszt pénzügyi viszonyok.

A pénzügyi viszonyokról beszélgettek a városházán a hivatalnokok a bankokban nincs pénz a váltókat nem számítóják le, horribilis törlesztést követelnek, — panaszkodott mindegyik. Hogy nagy a pénzügyi hiány, azt egyik városhivatalnok anekdotája jellemezte: Elküldtem egy százkoronás váltóval. A hordár járt a bankokba, járt, járt, egész addig, míg váltó is lejárt, de pénzt nem kapott.

Színés et Baján. Csütörtökön kezdte meg Dr. Farkas Ferencz jonevű színigazgató társulata. Bemutató előadásul Don Cézár című operette került színpadra. Ezt a régi jó daljátékot a budapesti Király színház elevenítette fel tavaly és ügyes ötlet a direktoról, hogy a bajai publikummal is megismerteti. Szöveget Valtre Oszkár írta, dallamos muzsikáját Dellinger Adolf komponálta. Játsszottak a darabban régi ismerőseink közül. Szalontay Ferike, Ruzsinzky Ilona, B. Szabó, Lugosi, Marton Nagy

Szigethy. Megismerkedtünk a társulat új tenoristájával Kozma Istvánval és az új komika: Tolnay Juliska is bemutatkozott ez estén. 11-én színpadra került az »Ördög«. 12-ik »Lovag úr« 13-án d. u. Gül Baba, 14-én Esményi férj 15-én Tüskerozsa, 16-án a Nép, 17-én segédjuhász és kabaret, 18-án Kilkirankia herczeg, 19-én Déryné ifjasszony.

Érdekes házasság köttetett kedden este 6 órakor Északamerika egyik városában: Pittsburgban. A menyasszony Baja egy előkelő polgárának, Pollák Géának a magyar általános biztosító társaság bajai főügynökének leánya, Rózsiika kisasszony. A vőlegény pedig Zeiger a bajai főigazgató volt a középiskolai tanulmányait és itt is érettségizett. A vőlegény bátyja a menyasszony nővérét. Pollák Fánikát bírja nőül. Érdekesebbé teszi a házasságot még azon körülmény is, hogy az öröm szülői idehaza vannak és a pittsburgi esküvőnek a nászlekomája tegnap este Baján volt. A lakomán ott voltak az öröm szülői a lakodalmi vendégek, csak éppen a fiatal házaspár hiányzott. Azok Pittsburgban ülték meg esküvőjük ünnepeit.

Közvetlen összeköttetés Baja és Pécs között.

Arról értesülünk, hogy a kereskedelmiügyi miniszteriumban komoly megfontolás tárgyává tették a pécs—bátaszéki vasut engedélyeseinek azt a kérelmet, hogy engedtessek meg, miszerint a tervezett pécs—bátaszéki h. é. vasut vonatai Pécs állomásból Bátaszék állomáson keresztül, a dunai hidon át közlekedhessekk Baja állomásig és innen visszafelé Pécsig. És minthogy a baja—bátaszéki vonal várható forgalmi tevézete az engedélyesek kérelmének teljesítését nem zárja ki, a miniszter az engedélyesek indokolt kérelmének előreláthatólag helyt fog adni s e szerint a pécsiek Bajával s így Szabadkával is közvetlen kapcsolatba jönnek és az eddig egymáshoz meglehetősen, idegen két szab. kir. város egymással szorosabb, testvéri kapcsolatba jön, ami ugy a pécsiek, mint a szabadkaiak előtt mindenképpen kedves dolog lesz, mert ezen közvetlen kapcsolat mindenképpen városra lényeges gazdasági előnyököt biztosít.

Etwas über Vorhänge. Infolge der haltbarkeit verdrängen besonders bei praktischen Hausfrauen die Kongress-Vorhänge immer mehr und mehr alle anderen dazu verwendeten Stoffe. Immer mehr und mehr wird dem Kongress-Stoffe der ihm gebührende Raum eingeräumt. Besonders seit dieselben mit festen Rädern versehen und ausgeboget sind, wazu die gewöhnlich dazu verwendeten Halkspitzen überflüssig werden, erwirbt sich der Kongress-Stoff, Schritt für Schritt seinen Platz als Vorhang an Fenster und Tür. Anstatt gehäkelte Zwischensätze, werden solche aus glatten oder mit hochläumen versehenen Kongress-Borten in allen Breiten verwendet und mit verschiedene Stückerlein verziert. Dadurch wird dem Ganzen ein doppelter Effekt verliehen. Wir können zum Bezuge dieser Stoffe und Zwischensätze (Kanten) unseren werten Lesern die Fabrikniederlage Josef Zimmerl Aussig bestens empfehlen. Siehe Inserat.

Echtfarbige Frauenröcke!

Ich versende ein Dutzend schöne und gute echtfarbige Barchentröcke, so lange der Vorrat reicht, von 10 Kronen aufwärts. Preisliste gratis und franko. Eir Postkollt solcher Frauenröcke, 9 Stück, sortiert in allen Farben und Echtheiten, zu 11 K 10 H franko per Nachnahme:

Johann Hajek
Weberei in KÖNIGINHOF a. d. E.

Hogyan hat Barthel takarmánymesze ?

Szabó és Kocsis szomszéd két pocokos tenyésztést vásárolt. E két sertés egy napon 5-5 szép malacot szült. Nézzük csak, miképpen fejlődtek s tenyészték e malacok.

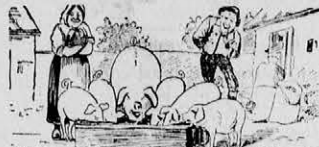
1. Szabó olvasta, hogy mily jól hat a Barthel takarmány mesze; de bizalmatlan volt s nem vett.

2. Kocsis ügyesebb volt, megrendelte Barthel takarmánymeszét s naponként mindenik malacnak előbb félkanálnyi, majd egész kávéskanálnyi adott

3. Takarmányész nélkül a malacok rosszul ettek, növekvésben viszamaradtak, gyakran kaptak hasmenést, s 8 hét alatt kettő közülök megdöglött.

4. Kocsisnál fordítva állott a dolog. Sohasem voltak ilyen malacai! És mibe került neki mindez? 10 kg. Barthel-féle takarmányész 4 korona 80 fill.

5. 9 hónap múltán Szabóhoz jöven a mérsáros, alig hogy megpillantotta a malacokat, azonnal elrohant onnan!

Tanulság: A ki gyorsan nagy és kövér disznókat, egészséges borjúkat e rös csikókat akar nevelni, sok tejet és tojást, egyáltalában józágá után nagyobb hasznot akar elérni annak Barthel-féle takarmánymeszettel a takarmányba keverni. Sok ezer megrendelő bizonyítja olcsóságát és hatását.

6. Kocsisnál pedig csak nevetett s azonnal megkötötte az alkut.

5 kgrammos próbacsomag ára előfizetés 2 korona 40 fillér bérmentve minden postaállomásra, 50 kgr. zsákban előfizetés ellen K 12, budapesti vagy bécsi raktárból szállítva. Ismertetés ingyen.

Barthel Mihály ée Társa Bécs X/3. Siccardsburggasse 44 Magyar levelezés

Sömört,

korpa-sömört, száraz és nedves szakál sömört, bőrküteseket, a bőr görvelyk felrepedését is,

nyitott sebeket uj vagy régi sebeket, daganatokat, rosszindulatu uj bántalmakat, mirigydagandat és gyulladást stb. gyakran nehéz eltávolítani.

Mindenkinek azoknak is, akik

segélyt nem találtak, ajánljható, hogy tegyenek egy kísérletet a főkattrészeiben 1806 óta ismert, rég bevált

Ripp-féle gyógykenőcs

csel. Számos köszönőirat. Doboz K 2:50 kapható a gyógyszertárakban. ARWIN RIPP, DRESDEN 7. Főraktár Török József Budapesten, Király-u. 12, Andrássy-ut 23

Egy ilyen nehéz sertést

csakis a

BARTHEL-FÉLE

takarmánymeszszel

lehet 11 hónapon belül előállítani. J. Melzer 1896. december 9-én a következőket írja: »Az Öntől beszerzett takarmánymeszszel sikerült egy általam tenyésztett 11 hónapos közönséges sildőt 250 kilogrammra felhizlálni.«

A Barthel-féle takarmányész a legjobb és legolcsóbb szer csikók, borjúk és bárányok csontporhanyosága ellen, valamint fiatal állatok felnevelésére, a tejmenyiség fokozására, továbbá karórágás és trágyalé ivása ellen.

Részletes használati utasítás és leírás ingyen.

5 kgrammos próbaküldemény 2 koronáért postán. 50 kgl. 12 koronáért Bécsben.

M. Barthel & Co Wien
X. SICCARDBURGASSE 44.

Csak 25 korona

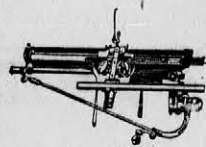
- 10 meter feh. rumburgi vászon,
- 10 meter zsebkendő
- 10 meter flanell 70 széles
- 10 meter Ágynemű
- 1 tuat férfi zsebkendő
- 1 Ággyarnitúra 200/140 140/140

M. Szraga vászonszövészete

Nachod, Csehor. Szétküldés utánvétellel. Nem tetsző tárgyakért a pénz visszaadatik.

Tartós kereset

hetenkint 18 től 25 koronáig!

harisnya és sokni készítése által, a mi »Meteor« köztögepeink által.

Tanulás könnyű, alaposan és ingyen, mi eladjuk az írt. Az egyetlen vállalat a nemben **Nagy kereset** mindenkinek öreg és fiatalnak kivétel nélkül. SAJÁT érdekében kérjen prospektut Erste böhm. Hausind. Gesellschaft für Trikotagen-Erzeug. **Rudolf Pauer & Co** Prag-I., Melantrichgasse 4

Felülmulhatatlan

minden teherfuvarozónak a legújabb

SZAB. TOLLRUGÓ III. LÖVÉDŐ. Egyforma huzással megszoprol sok istrángot és szerszámot. 1. sz. Huzóerő 40 meterm, 7 K, 2. sz. Huzóerő 60 métn. 8 K, 3. sz. Huzóerő 100 mm 9 K páronkint.

Pfeiffy E. vezérképviselő Wien, III-2 Stammgasse 15

Teljesen új értesülés!

Teljesen új tanácsadó!

Azasszonyok aranykönyve

értékes házi áldást képez minden családban, hű tanácsadó fiatal leányok részére. Fűlve 3:50 K, franco utánvétellel. Arjegyzzék ingyen.

Ernst Naumann, Grimma i. S.

Legjobb mellékkereset nők és családok részére.

Egy helyen és egy házban se hiányoznak az eredeti »STYRIAI« kötőgép.

Arjegyzzék ingyen. Kedvező fizetés feltételek Magyar STYRIAI kötőgépgyár képviselete:

FBGL J. L. műgépez, BUDAPEST, VI. Csengari-utca 54

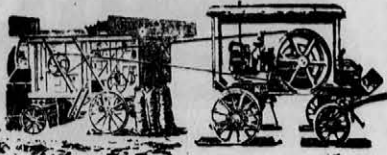

A világ legjobb cséplőkészletei.
Teljes jótállás. kitűnő cséplésért.

112 díjjal kitüntetett !!!

A világ legegyszerűbb és leg-
tökéletesebb motor-cséplőkészle-
tet, valamint a legtökéletesebb
benzin-, petrolin-, ásványolaj-mo-
torokat ajánlja teljes jótállás mel-
lett legutányosabb árban 3—5
évi részletfizetésre:

**Kállay motortelepe Buda-
pest, VI., Nagymező-utca 43.**
Csak ezen telepen szerezhető
be a világhírű, szabad szem mel-
lett legutányosabb árban 3—5
évi részletfizetésre.

ezt leg. erőtől mentesül szemlekedés házak köit is használhatók

látó nefeckendező készülékkel ellátott gazdasági és ipari célokra legalkalmasabb
benzin-, petrolin-, ásványolaj-motorok

nyugat-keleti, olcsó árak, Legcsekélyebb napiköltéség.
Aki elismert kitűnő szerkezetű olcsó motort akar
venni, forduljon bizalommal ezen szakértő céghez.

Fessék a pontos
címe ügyelni!

Kállay motortelep, Budapest, Nagymező-u. 43,
Árjegyzék ingyen és bérmentve küldeték.

Schwarz Gy.

női és férfi divatüzlete

Palánkán, Fő-utca Franz
ozsef-féle házban. Nagy választék
mindentéle női, férfi- és gyermek divat-
cikkekben. Nagy választék
cipő-árakban.

Gummi valódia francia gyártmány
tucatja 2 K 5 K-ig. Minta
1 K beküldése ellenében bélyegekben, bér-
mentve. Árjegyzék ingyen.

Engel G. Berlin 191, Potsdamerstr. 131.

Csemege es

szagos szőlő
postakosarankint bé
mentve 3 K 50 fill.r
utánvétellel kapható:

Rothschild Zsigmond

csemege kereskedőnél **Baján**

Kérje ingyen

és bérmentve magyart nyelven, szabadon illanárúlt főárjegyzékemet. 3-40 mel több a szaz mindamamú nikkel-, ezüst- és aranyórák, valamint mindamamú szolid arany és ezüst órák, hangszerek, szolid órák, szolid hórak, szolid gyári órák, szolid nikkel remonitór óra, szolid System Roskopf patent óra, szolid Eolipol aradi system Roskopf patent óra, szolid Bejártó sz. Roskopf nikkel rem. óra, szolid Ezüst remonitór óra, szolid Ezüst remonitór óra dupla fedéllel, szolid Ebesóra K 200, szolid Konyhaóra K 80, szolid Minden órákat 3 év írábeli időtállás. — Minden kockázat! Beosorolás megengedve, vagy a pénz vissza!

KONRAD JÁNOS
Első óragyár és szerkeztetői árúház,
Brüx 1253 szám. (Csehország.)

Pérez.

Törlesztéses készpénz-kölcsönt.

földbirtokra, a birtok értékének há-
romnegyed részéig, három és fél, 4 és
4 és fél százalék alapon, 10-től, 70 évig
törlesztendő. Régi terhek sokkal maga-
sabb összegre és olcsóbb kamatra átváltoz-
tattatnak. A kölcsön a fél kezeihez fizet
tik. Gyorsan eszközöl minden előleges
költség nélkül:

**Klauber S., bankbizonyítványi irodá-
ja Baja.**

Toth Kálmán-ter, a plébánia templom
mellett.

Csodaszép illúzió!

Bejegyzett minta.

Törv. védve.

A legkiválóbb karácsonyfa-disz,
melynek egyetlen keresztény családból sem volna szabad hiányoz-
ni az én javított

1. sz. brillans karácsonyfa-Angyal csengő

egész rézből 6 aranyozott angyallal 30 cm magas. Teljes működé-
sért felelősség. — Lehet a legkisebbtől a legnagyobb fág azonal
egyszerű felszereléssel használni. Ugyanezt lehet az asztalra
állítani és mint asztali csengőt használni. A kályhán a melegség-
től szinte működésbe jön, gyertya felesleges. A három égő gyertya
meltsége által forog a hajtókerék, ha a hozzá erősített megjavított
acélcsengő odaér a három haranghoz, tiszta lágycsengő hangot ad
mely öreget és fiatal ajtatos karácsonyi hangulatba ejt. Ára karton-
nal és használati utasítással 1 drb 150 K

3 darab K 425	9 darab K 12.—	36 darab K 43.50
4 » » 5.50	12 » » 15.—	50 » » 58.—
6 » » 8.—	24 » » 29.—	100 » » 112.—

2. sz. Ugyanez a Karácsonyfa-angyal csengő elegáns, különös finom nikkel kivételbe, foryott
arany állvánnyal és 3 gyönyörű fényes ezüst Lamettavirággal, melyeket ha meggyújtanak
csodaszép fényt szórnak, kartonba használati utasítással együtt darabja 2 K

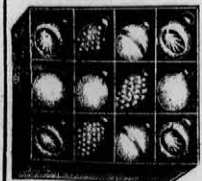
3 drb K 5.50	9 drb K 15.50	36 drb K 57.50
4 » » 7.25	12 » » 20.25	50 » » 77.50
6 » » 10.50	24 » » 39.50	100 » » 150.—

Legujabb üveg karácsonyfa-disz

12 drb gondosan válogatott karton-
ba pakolt árú K —.40.—.60.—.70.—
—80. 1.—. 1.20. 1.50. 2. 6 drb kartonba nagyság szerint 75 f, 90 f, 1 kor. 1.20. Lametta (angyalhaj)
ezüst vagy arany boríték, 10 fill. Diódrót 100 drb 20 fill. Lánc üveggyöngy 1 és fél egész 2 m hosszú-
ságig 90, 95 fill. 1.20, 1.40 kor. Karácsonyfa gyertyácska 24 drb egy cartonba 50 fill. nagdból 15 drb
egy cartonba 58 fill. Gyertyatartó tucatja 50 fill.

Karácsonyi díj. Minden t. vedő, aki szeptember 1-től
november 30-ig levélileg legalább is
40 kor. árát egyszerre rendel, kap karácsonyi ajándékul ingyen
egy Alarm-ébresztő órát 4343. sz. éjjelvilágító cimlappal és egy
napártát az 1908. évre hozzáméllékelve.

**Kicsérelés megengedve, vagy a pénz visszaadatik
tehát kockázat nincs.**

5 KORONA

egy valódi svéjci System-Roskopf-Patent-Remonitór
óra massív, solid huroz (ollóval). Svájci Anker szer-
kezet valódi védőárral ellátott nikkelházzal, barnier-
fedéllel. Ovalbíjel 30 óráig jár (nem 12 óráig) cifra és
aranyozott mutatóval, pontos járás, 3 évi jótállással 1
drb 5 K, 3 drb 14 K. Másodmutatóval 6 K, 3 drb 17 K
Gazdag választék a főárjegyzékemben.

7223. sz. Pénztárca
egy drb világosbarna
szattánybörből, nagy
fizetőtáska 4 rekesz,
rugó belsőkézával
nikkelzárral, 9 cm. hosszú

6 cm széles K 1.50

7202. sz. Olcsó, jó pénztárca egy drb
erős, sima borból, recézve, els. marha-
bőr előrészlel, 4 rekeszszel és névjegy
tartóval, 3 zárral 9 cm hosszú, 6 cm.
széles K 1.35.

Jobb minőségű pénztárca K 1.85,
2.10, 2.80, 3.10, 3.50, 3.80, 4.20 s drágább
Kérjen katalogust!

Szétküldés utánvétellel vagy a pénz
előleges beküldése után. Legcsekélyebb
ha a megrendelést postautalványon
eszközlik. Mindenekelőtt szükséges,
hogy a megrendelő-levélen vagy kártyán
megjegyezzék, hogy az árut
utánvétellel kívánják, vagy előre be-
küldték az árat. A vevő érdekében áll,
hogy a megrendelést december 15-ike

késik a rendelés. — Cimzendők

előtt tegye, mert a postán december 15-ike után több a forgalom mint rendes időben, s így
Első óragyár Brüx, HANNS KONRAD cs. és kir. udvari szállító
Brüx, 2041. szám (Csehország.)

Kérje az én legujabb katalogusomat 3000 kappell, melyet ingyen és bérmentve küldök.

Orvendetes hir Rheuma-betegeknek.

Amint veitink közlik, Grundmann gyógyszerész cég Berlin SW., Friedrichstr. 207. 8000 ingyenpróbat küld az elismer kitünő rheumaelenes vértisztítóteából. Egy érdekelte se szalaszsa el ezt az alkalmat, mindazok kik rheumában, köszvény, ischias, gyengeségben, hólyagbántalmakban, továbbá ki: hämorrhoid és vértúlulásban szenvednek, küldjenek a fenti címre 20 fillért, ahonnet vämmentesen megkapják a szert. 5

Hölgyek!

Szenvednek vérszorulás és hasonlókban, ugy irjanak P. Zierwas Malk 315 Cöln mellett (Rhein) Nehány a sok szaz köszönölevélből:
B. asszony W.-ből: Legjobb köszönet a gyógyszer-köze 3 nap alatt eredményez.
L. asszony M.-ből: Az ön szérét mindenkinek ajánlom, sehol se hiányoztak.
S. könyvtárnok M.-ből: Az előnyös és pontos kiszolgálásért a feleségem nevében köszönetet mondok, 3 napi használat után az eredmény teljes, fájdalom nines.
Egy korona 20(bélyegeken is) beküldése után megkildöm "DIE STÖRUNGEN DER PERIODE" című könyvet Dr. med. Lewistól. Prospektus ingyen. (Válaszbélyeg kerekít).

Örvendetes hir csont és sömörbetegek.

Amint mi halljuk, GRUNDMANN gyógyszerész cég BERLIN SW., Friedrichstr. 207. - körülbelül 8000 próba-dobozt küld szét az elismert gyógy- és sömörkenőcséből ingyen. Ez jó alkalom a csont és sömörbetegekben szenvedőknek és ne engedjék el az alkalmat, akik kiütésekben, száraz vagy nedves sömörben, skrofulában, nyitott sebben szenved, küldjön azonnal a fenti címre 30 fillért portóra, ahonnan vämmentesen kapja e szert.

Különleges kezelés. +

Krónikus cső, bőr, hólyag, vese, férfigyengeség, Neurastheniát gyógyít már 40 éve óta. Nagyon sok köszönölevél minden országból. Gyógykezelés levélileg is. **HÄRDER igazgató, BERLIN** N. 24. Elsassersstrasse. 52

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, göres és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot ingyen és bérmentve kapható a szab. hatyú gyógyszer. Majna Frankfurt

Diszitsük lakásunkat télen s kertünket nyáron valódi **Haariemi hagymás virágokkal** Postán beküldött 8 K ellenében portó és vämmentesen küldjük Ausztria-Magyarországba a mi legjobbban kedvelt **normal gyűjteményünk**et vagy 30 jácintmagymát üvegek, vagy 40 drbot cserépek esetleg 40 drbot kerit ültetés számára. Vagy egy gyűjteményt szobákba 150 darabból, 45 cserép számára. Vagy egy kerit összeállítás 250 drból, esetleg egy kerit és szoba összeállítás 240 drból tartalmaz pompás vázáteket jácint, tulipán, nárciss, csilla hóvirág stbból.

Gazdagon illusztrált sok elismerölevéllel ellátott főárjegyzék ingyen és bérmentve **Blumenzwiebel Züchtere** „HUIS TER DUIN“ (A. G.) Nordwik bei Haarlem (Hollandia)

Óvás

ártalmas hajnövesztőszerektől !!

PILI

az egyedül kizárólag tisztá terméskészítmén a élszak terméskészítés. Ismeretes hogy délszaki hoi gyek és I riék srokatlan erös hatóvessél bírnak. Ök magok késziték a szerkelet az érszerekből, melyekből a PILI is készül.

PILI az egyedül haj és hajnövesztőszér, mely elősegíti a hajnöveszt megakadályozza a hullást és öszlést.

Mindenütt, hol más hajnövesztőszér nem segít, PILI teljesen megbízható, mit legtöbb orvos és szaklancok igazolnak.

PILI erősíti a tejbort, feléleszti a gyökereket, tisztít és puhává teszi a haját.

PILI a használatban takarékos. Egy üveg tovább tart mint más 3-4 üveggel.

PILI orvosokat és tanárokat is meglepet az ő gyors hatásával.

Több ezer elismerés orvosoktól és laikusoktól minden országból.

PILI hajszápolásra K 2-50 PILI hajápolásra K 4.- Széküldés naponta utánvétellel vagy a pénz eloreges beküldése után (bélyegeken is) a központi raktárból:

Anfl K. chem. techn. Wien, Laboratorium XVI. Liebhartgasse 9C Telefon 0 239

es. mi hítes becsás és széküldés. Töljödés sok patenti és védjegyek.

Kapható: gyógyszerárakban, drogériákban és illatszerekkereskedésben

UJ ASZTALOS MŰHELY

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves irulóására hozni, miszerint BAJA 4. a Petöfi Sándor-utca 81. sz. alatt saját házámban egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

BUTOR ASZTALOS

műhelyt rendeztem be Készítek mindennemű **háló, ebédő és garson szobákat és mindenféle lakberendezést.**

Szolid kivitelű izléses munka. Saját készítményű árut állandóan raktáron tartok.

Tisztelettel **IFJU STOLL JOZSEF** asztalos mester.

Liptói juhturót

friss öszit a legfinomabb minőségben 5 kilós postaböndönökben franco 6 koronáért. 5 kilós papirkartonokban franco 6-50 koronáért. II. rendű cipős juhturót 5 kilós postaböndönökben franco 4-10 koronáért, 5 kilós papirkartonokban franco 4-50 koronáért. — Kereskedőknek külön árajánlattal szolgálók. Széküldés utánvétellel.

Répás Lajos, sajtgyára

Klenócz, (Gömör megye.)

Urak!

Fel a szemekel ! A világon egyedülálló magánkezelés, a férfierő zörfinali helyreállítására a Dr. Lúckesch **Floricithin-tabletták** által. Jótállás 3-szoros. Minta és oktatási fizetek 4 K. Kapható minden gyógytárban és drogáriában, vagy a Dresdener Bot. Laboratorium Gem. b. H. széküldési iródaja által **E. Than, Wien, III Postfach 5.**

Női kalap különlegességek kaphatók

Mme Grünwald

női kalap termésh Budapest, V. Dorettya-utca 6/A Kívánatra választék küldetik.

NESTLÉ

az egészséges **gyermeklisztje**

és a beteg gyermek, a gyomorhajosok regóta bevált tápláléka. Megóv a hányástól, hasmenéstől, behurcoltól és elhárítja ezeket. **A gyermekápolásról** ismertető füzetet ingyen küld. **NESTLÉ** Wien I., Biberstrasse 11.

Nem hazafias ember

ki külföldről hozat hangszereket, mért **Wagner** a Hangszer-Királyná! BUDAPEST, József. 15 ugyanolyan hangszereket még olcsóbb árban

kaphat; pl.: Kitünő hegedűtokkal, novónal 10 K Olasz mandolin rézgepezettel 12 K Harmonika orgona-hanggal, iskolával együtt 8 K Fuvolák 1 K feljebb. 8 K Árlap ingyen. Telefon 07-85

Női óvszer!

Női orvosok által kipróbálva, nagyon megbízható és soha nem mondja fel a szogálatot

MelusaOvale

Minta oktatással együtt K 2-40. Kapható minden gyógytárban és drogáriában, vagy a Dresdener Bot. Laboratorium G. m. b. H. széküldési iródaja által **E. Than, Wien, III. Postfach 5.**

Legszébb és legolcsóbb szórakozás a hosszú estéken!

fl. 4.80

Szenzációt képez az én legújabb Verseny-Phonographom

virágrajzokkal diszítve. Tisztán és érthetően játszik, mint egy 200 forintos gép. Ezen Phonograph csak egész rövid ideig **4-80 frt** eladva. Valódi aranyöntési lemezek 65 kr. raktáron.

Ezen Phonograph a legécszerűbb ajándek, tehát ne káson senki megrendelni, addig míg a készlet tart.

Minden Phonograph elküldés előtt jó kipróbálnak.

Széküldés utánvétellel vagy a pénz előleges beküldésével

Exporthaus Hugo Lowin, Wien VI. MOLLARDGASSE 26.-B.